

7.9.2015

1. behandling af budgetforslag 2015 for Region Midtjylland

Regionsrådsmødet d. 7. september 2015

Regionsrådsformand Bent Hansen

Indledning

I dag førstebehandler regionsrådet budget 2016.

På sundhedsområdet har regionsrådet reelt været i arbejdstøjet siden starten af 2015. Det var her vi besluttede, at der skulle udarbejdes en spareplan, som sikrede økonomisk balance ved indgangen til 2016 og de kommende 4 år.

Før sommerferien blev det så besluttet at gennemføre besparelser for 512 mio. kr. i 2016 - stigende til 699 mio. kr. i 2019. Det var meget vanskelige beslutninger, men vi må også konstatere, at det var ”rettidig omhu”, da 39 af regionsrådets 41 medlemmer indgik forlig den 22. juni 2015 om spareplanen.

Planen er nødvendig. Den skal dække de stigende udgifter i 2015 til bl.a. medicinområdet og de udgifter, der er nødvendige for at vi kan gennemføre vores ambitiøse investeringsplan og dække udgifterne til de stadig flere læger under specialuddannelse.

Det har været en afgørende præmis for spareplanen at fastholde grundlaget for at tilrettelægge gode og effektive patientforløb med behandling af høj faglig kvalitet. Det er fortsat hovedsigtet at udvikle et sundhedsvæsen, der arbejder på patientens præmisser.

I spareplanen er der lagt betydeligt vægt på at spare mest muligt på indkøb, forsyningsområdet, administration og spild på medicinområdet. Det er områder, hvor den direkte patientbehandling berøres mindst muligt.

Overalt er man i disse uger ved at gennemføre de omfattende besparelser, der er vedtaget med spareplanen.

Det er absolut ikke en let opgave, og det medfører et øget pres på medarbejderne og lederne. Jeg vil gerne takke både medarbejdere og ledere for den loyalitet alle viser i vores organisation i forbindelse med denne kæmpe opgave.

Men igen: Spareplanen var og er nødvendig. Den er en afgørende forudsætning for, at budget 2016 kan balancere.

Hertil kommer de 224 mio. kr., som Region Midtjylland tilføres via økonomiaftalen. Midlerne skal finansiere de stigende udgifter på medicinområdet og den øgede efterspørgsel på sundhedsydelser i 2016. Samtidig forventes det, at Region Midtjylland får omkring 99 mio. kr. til en øget indsats på kræft-, kroniker- og psykiatriområdet.

I forhold til realvæksten i økonomiaftalen på de 224 mio. kr. skal vi huske, at vi i spareplanen har indarbejdet en realvækst i 2016 på 139 mio. kr. som forventet indtægt. Midlerne er afsat til at finansiere stigende udgifter til hospitalsmedicin, nye behandlinger, praksissektor og tjenestemandspension.

Herudover ændres fordelingsnøglerne for regionens finansieringsgrundlag. Derfor reduceres bloktilskuddet og den kommunale medfinansiering med samlet 10,7 mio. kr. Endelig stiger regionens medfinansiering af landsdækkende initiativer til IT m.v. med 6 mio. kr. I alt reducerer det råderummet med 16,7 mio. kr.

Det giver os med et beskedent råderum på 68,3 mio. kr. til helt nødvendige prioriteringer på sundhedsområdets drift.

- Der var i 2016 en manko i spareplanen på i alt 28 mio. kr. Mankoen dækkes af midlerne til prioritering.
- Der er i spareplanen afsat 22 mio. kr. til øget aktivitet på praksisområdet, men det er nødvendigt at prioritere yderligere 5 mio. kr. til området for at dække udgifter til akkreditering.
- Der prioriteres 8 mio. kr. til Dansk Center for Partikelterapi. Dermed kan vi sætte gang i drift, og vi kan uddanne personale. I spareplanen er der afsat 30 mio. kr. til nye behandlinger. Det havde bestemt været ønskeligt med et yderligere beløb, men det er der ikke plads til.
- Der foreslås, med udgangspunkt i spareplanen, at prioritere et mindre beløb på 1,3 mio. kr. for at styrke børneområdet i Hospitalsenheden Horsens og opretholde røntgenfunktionen i akutklinikken i Grenaa.
- Der er i spareplanen prioriteret 130 mio. kr. til hospitalsmedicin. Det svarer til den gennemsnitlige vækst de senere år. Der foreslås afsat yderligere 26 mio. kr. som en yderligere reserve på hele medicinområdet.

Alt i alt er det en meget stram økonomi i forslaget til budget 2016.

Udviklingen i udgifterne til hospitalsmedicin og tilskudsmedicin er forbundet med nogen usikkerhed. Hospitalerne er samtidig kraftigt udfordret med implementeringen af spareplanen, udrednings- og behandlingsretten, kræftpakkerne og akutplanen. Det sætter et væsentligt pres på økonomien.

På medicinområdet skal jeg hilse det velkomment, at der nu på landsplan nedsættes en arbejdsgruppe, som skal kortlægge og komme med anbefalinger til, hvordan vi overordnet håndterer medicinområdet. I Region Midtjylland viste vi med spareplanen, at det kan lade sig gøre at finde besparelser på medicinen. Det er min forventning, at resultatet af den nedsatte arbejdsgruppe kan give et yderligere bidrag til besparelser.

Finanslov 2016

Op til folketingsvalget var der udmeldinger fra mange partier om, at sundhedsområdet skulle opprioriteres. Blandt andet var Venstres udmelding, at der skulle prioriteres 2,4 mia. kr. til sundhedsområdet.

Der er nu udmøntet godt 1,5 mia. kr.

Jeg har klare forventninger til, at regeringen lever op til sine egne udmeldinger om vækst på sundhedsområdet. Jeg forventer, at der i finansloven 2016 kommer ekstra midler til forbedringer på f.eks. det medicinske område. Der er brug for midler til at få nedbragt overbelægning og til at sikre, at hospitalerne kan overholde udrednings- og behandlingsretten.

En investeringsplan under pres

Region Midtjylland har en ambitiøs investeringsplan, der skal sikre effektiv drift, større patientsikkerhed og høj kvalitet i sundhedsvæsenet. Investeringsplanen er afgørende for, at vi kan realisere de effektiviseringsgevinster på mellem 6-8 %, som regionsrådet har pålagt større byggerier.

Investeringsplanen sikrer, at vi kan gennemføre de tre kvalitetsfondsprojekter samt en nødvendig modernisering og udbygning af regionshospitalerne i Randers, Horsens og Silkeborg. Vi etablerer et psykiatrisk afsnit i Gødstrup og et psykiatrisk center på Aarhus Universitetshospital. Aarhus Universitetshospital bliver også hjemsted for Dansk Center for Partikelterapi.

Økonomiaftalen for 2016 betyder, at Region Midtjyllands investeringsramme reduceres fra 512 mio. kr. til 490 mio. kr. Det vil sige, at vi i 2016 får skåret 22 mio. kr. af rammen.

Et vedvarende lavt niveau for regionens anlægsramme på 490 mio. kr. vil betyde, at vi må justere investeringsplanen.

Som bekendt har regeringen foretaget et kasseeftersyn. Herefter forlyder det fra regeringen, at det samlede nationale investeringsniveau er for højt. Vælger regeringen at nedsætte de årlige anlægsrammer yderligere, kan vi ikke nøjes med justeringer. Så bliver vi tvunget til at lave mere drastiske ændringer i investeringsplanen. Det vil være dybt beklageligt, og i strid med de store intentioner om udvikling i sundhedsvæsenet.

Derfor foreslås det, at investeringsplanen gennemgås med henblik på at vurdere forskellige finansieringsscenarier og handlemuligheder. Dem får regionsrådet forelagt den 28. oktober 2015.

Regional Udvikling

Regional Udvikling gennemfører ligesom de øvrige administrative enheder en spareplan på 7 % i 2016. Det svarer i kroner og øre til 5,4 mio. kr. Hertil kommer 0,6 mio. kr. Det er Regional Udviklings andel af besparelserne på den fælles administration.

I økonomiaftalen for 2016 er der ligesom på sundhedsområdet aftalt et omprioriteringsbidrag på 1 % på Regional Udvikling. Bloktilskuddet reduceres som følge heraf med 6 mio. kr.

Inden for kollektiv trafik er der en økonomisk udfordring. Midttrafiks høringsbudget er nemlig 7,4 mio. kr. højere end det, Region Midtjylland har afsat til bestillerbidraget hos Midttrafik i 2016.

Her skal Midttrafik foretage justeringer i budget 2016 for at få balance mellem budgettet og den regionale ramme for det regionale bestillerbidrag. Budgettilpasningen forventes i 2016 at kunne ske uden at skulle skære i ruter m.v.

Socialområdet

På socialområdet er det Styringsaftalen for 2016, som fastlægger økonomien på området. Det er aftalt med kommunerne, at taksterne skal reduceres med minimum 3% i perioden 2016 – 2018. Det er forudsat, at taksterne gradvist reduceres frem til 2018, og der arbejdes med at gennemføre hensigtsmæssige besparelser på området.

Det videre forløb

Det videre forløb er nu:

- At vi nu 1. behandler forslag til budget 2016
- At partierne senere i dag forhandler om at indgå budgetforlig for budget 2016

- At forretningsudvalget 2. behandler forslaget den 22. september, og regionsrådet gør det samme den 30. september 2015

Med ønsket om en god og konstruktiv drøftelse af budgetforslag 2016 skal jeg hermed anbefale, at regionsrådet tiltræder indstillingen.